

500 de ghicitori **ISTETE** pentru **COPII**

Editura Paralela 45

CORPUL UMAN

Am un pom frumos
Cu ramurile-n jos,
Iar rădăcina o ține
Drept în sus, ca mine.

(nuo)

Ce e mic la vedere,
Dar mare la încăpere?

(ndo)

Ce pădure e fără uscătură?

(păru)

Sub muchie de deal -
Două cozi de cal.

(Mustă)

Am o viețuitoare:
Dimineța umblă
În patru picioare,
La prânz în două
Și seara în trei.

(*inuo*)

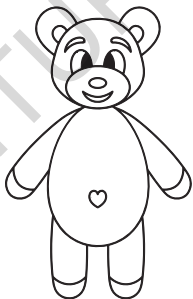

Ce pierzi câteodată
Și totuși e cu tine?

(*indoc*)

Un dovleac
Cu șapte găurele.

(*indoc*)

Cuibul berzei
În mijlocul bălții.

(*Buricu*)

VIAȚĂ ȘI FAMILIE

Cinel-cinel³:
De ce-o lungești,
De ce mai scurtă o faci.
(Viața)

Douăzeci de frumoși,
Patruzeci de voinici,
Șaizeci de înțelepți,
Optzeci de nebuni.
(Anii vieții)

Am o cloșcă. Ziua își risipește puii,
Iar seara îi adună.

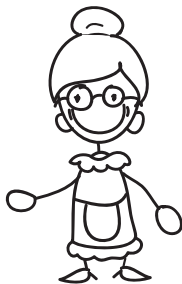
(Familia)

³ Cinel-cinel = formulă populară cu care încep unele ghicitori.

Cărăruie-ruie,
Peste umeri suie,
Peste umeri pleacă,
Umeri se-apleacă...

(Bătrânețea)

Ce trece pe dinaintea ochilor
Și nu-l poți vedea?

(Timpul)

Ce fugе fără picioare?

(Timpul)

Ce nu poți cumpăra
Cu toate bogățiile din lume?

(Timpul pierdut)

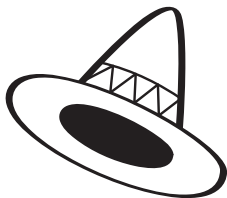
ARTICOLE DE ÎMBRĂCĂMINTE

Am trup, dar n-am corp;
Am gât, dar n-am cap;
Am mâneci, dar n-am mâini.
(Cămașă)

Ciupercă uscată
În cui agățată.
(Pălăria)

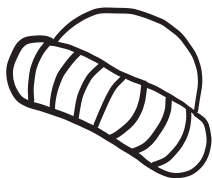

Scut pe soare, scut pe vânt,
Trebuie omului numaidecât.
(Pălăria)

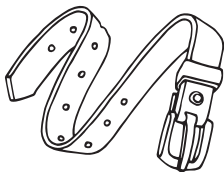
Putinei⁵ rotund
Bagă păru-n fund.
(Căciula)

Cine nu poate alerga,
Deși are două picioare?
(Pantaloni)

Noaptea șopârlă
Și ziua cerc.
(Cureaua)

Pe cămăși, haine, flanele
Sunt bănuți cu găurele.
(Nasturi)

⁵ putinei = vas mic, înalt și strâmt, în care se face untul.

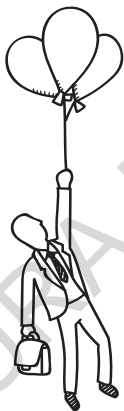
CUNOAȘTEREA

Ce avere e în lume
Pe care n-o poți da altuia?
(Mintea)

Este,
Nu-i poveste,
Și va fi cât oi trăi.
(Eu/Eu)

Ce anume se pune
La tot lucrul în lume?
(Numele)

Ce nu poți cântări?

(Mintea)

Ager, sprinten și ușor,
Fără aripi pot să zbor
Prin ploaie, printre nori.

(Gând)

Am un cal ce-i al meu
Și mă plimb pe unde vreau⁷.

(Gând)

START

Fuge fără de picioare
De n-o prinzi
Nici de-a călare.

(Vremea)

⁷ vreu = vreau.

CASA

Am o cloșcă:
Noaptea strânge puii
Și ziua îi risipește.
(*nsaŋ*)

Cloșcă de lemn
Și puii de piele.
(*nsaŋ*)

Ce casă-i spânzurată,
Pe bețe agățată?
(*Corțu*)

Orice musafir vine
Trece peste mine.

(Pragul)

Am o grădină din patru pereți
Împărțită-năuntru în mai multe părți
Și deasupra pusă o pălărie.

(Casa)

Scut de ploaie, scut de vânt,
Îi trebuie omului pe pământ.

(Casa)

Am o manta largă, mare:
Șade pe patru picioare
Și răbdă și la soare,
Și la ploaie.

(Acoperișul casei)

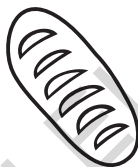

HRANA OMULUI

Chinuită și muncită
Peste tot locul găurită
Cine-o are e bogat,
Cine nu e om sărac.

(Pâinea)

E mare și rotată,
Pe masă aruncată,
Toți îi dau roată.

(Mămăliga)

Apa mă naște,
Soarele mă crește,
Toată lumea mă iubește.
Iar când mama mă-ntâlnește
În oală mă și topește.

(Sarea)

Ce e mai dulce și mai dulce
Și prin bâzâit s-aduce?

(Mierea)

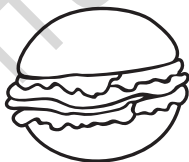
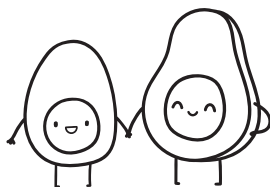

Am o casă văruiță,
Nicăieri nu-i găurită.

(No)

Am spart gheața,
Și-am aflat aurul!

(Gălbenușul oului)

Ghici, ghicitoare mică
Cât oul de rândunică:
Rândunica nu-l clocește,
Iară-n gură se topește.

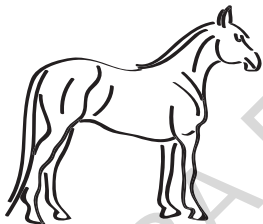
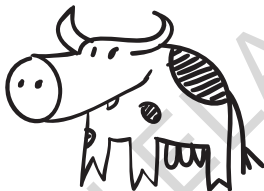
(Bombana)

ANIMALE DOMESTICE

Înainte furcă,
Înapoi mătură.
(Vaca)

Mândru, înalt și frumos,
La ochi este luminos;
Urechi are, coarne n-are
Și te poartă în spinare.

(Calul)

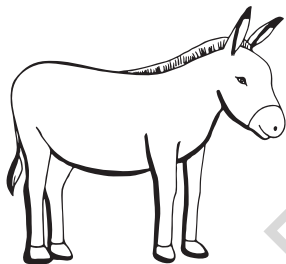
Are coamă și nu-i leu,
Îl conduc unde vreau eu.

(Căluș)

Pe drum merge și grăbește
Unde încet, unde mai iute;
Urechi patru și ochi patru,
Iară unghii: douăzeci și patru.

(Calul și călărețul)

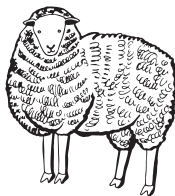

E un dobitoc
Cu multă încăpățănare.
Urechi lungi,
Minte nu are.

(Măgarul)

Am o manta,
Stă pe patru picioare
Și în vânt, și în ploaie.
Ghici, ce e?

(Oaia)

ANIMALE SĂLBATICE

La deal fug de nu m-ajungi,
Iar la vale cad în brânci¹⁴.

(lepurele)

O pisică cânepie
Fuge iute pe câmpie.
(după de câmp)

Fuga, bălțatule,
Goana, urecheatul!
De-l ajunge bălțatul,
S-a zis cu urecheatul.

(lepurele și câinele)

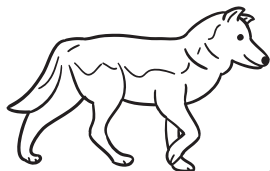

¹⁴ în brânci = de-a bușilea.

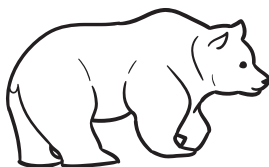
Are-o coadă înfoiată,
Hoața este și șireată;
Dar e vai de coada ei
Când dă peste Grivei.

(vəɫnʌ)

Noaptea ochii îi sticlește
Și când urlă te-ngrozește.

(ɲdnɾɿ)

Vara umblu
După miere,
Iarna dorm,
Să prind putere.

(ʉrsʌɾ)

FLORA (SĂLBATICĂ)

Ce trăiește după moarte,
Și-altul vrea ca s-o tot poarte?
(Floarea)

Sub o măciulie
Locuiesc o mie.
(Macu)

Am o mătă verde
Cu gheare roșii.
(Ramura de trandafir)

Am o floare minunată
Tot cu roșu îmbrăcată;
Floarea crește pe un spin,
Cine spune cum o numim?
(Trandafirul)

Cupe albe sângerii,
Stau pe lujere înfipite,
Parc-ar fi niște făclii.
Hai, ghicește-le de știi!
(Lalele)

Cocoțate sus pe sfori,
Noaptea ne ascundem fața,
Și când ne trezim în zori
Spunem: „Bună dimineața!”
(Zorele)

ELEMENTE ȘI FENOMENE ALE NATURII

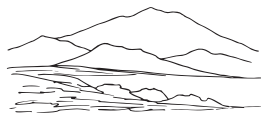
El la toți le dă mâncare,
Și ei îl calcă în picioare.

(Pământul)

Am un moș înalt,
Vede toată lumea din sat.

(Dealul)

Ce-i în lumea asta
Și n-are umbră?

(Gropa)

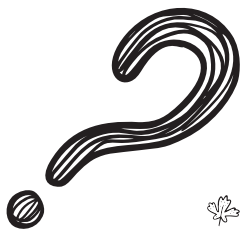
Eu sunt mititică
Și în pământ cresc,
Afară de mă scoate,
De toți mă lovesc.

(Piatra)

Cine poate mânca fierul?

(Rugina)

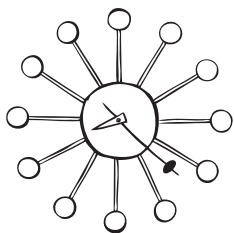
Care găină
De mai multe sute de ani
Trăiește și acum?
N-are cioc, n-are pene,
De uliu, de vulpi, nicio se teme?

(Muntele Găina)

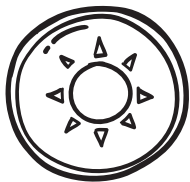

UNITĂȚI DE TIMP

Sunt două surori în lume
 Neasemenea la nume:
 Una, albă, luminată,
 Și-alta, neagră-ntunecată;
 Se gonesc prin lumea lungă
 Și nu pot să se ajungă.

(Zina și naapta)

Două fete viața-ntreagă
 Ne-ncetat se fugăresc,
 Dar cea neagră
 Nu mi-e dragă,
 Pe cea albă o iubesc.

(naapta și zina)

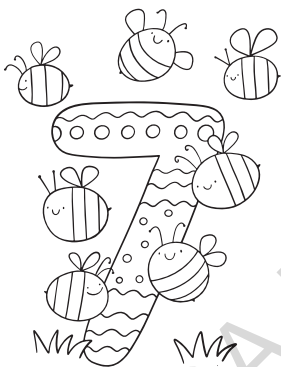

Nici ceață, nici nea,
Dar s-acoperă cerul cu ea.
(*vəɫdrou ɪʃ vniʒ*)

Șase potcoave-ncheiate,
De meșter mare lucrate,
Și-o mână de bucurie.
Ghiciți, copii, ce să fie?
(*șase zile ʃi duminica*)

Fuge fără de picioare
De n-o prinzi
Nici de-a călare.

(*Vremea*)

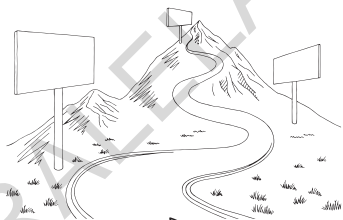

MIJLOACE DE TRANSPORT

De aici până la munte –
Tot prăjini mărunte.

(Potecile)

Am un șarpe târâitor
Pe lume e stăpânitor.

(Drumul)

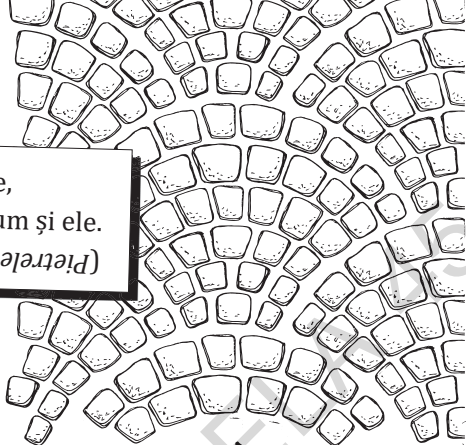
Dacă s-ar scula-n picioare
Ar ajunge pân-la soare.

(Drumul)

Singurele-singurele,
Se-mbulzesc pe drum și ele.
(*Pietrele de pe șosea*)

Peste ape, prins în scoabe,
Șade moșu-n patru labe,
Și cum stă așa plecat,
Eu trec apa pe uscat.

(*Podul*)

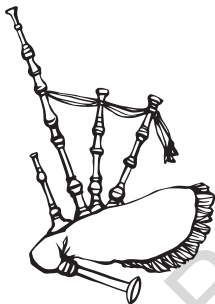

Pânză întinsă peste deal,
Ce sare din mal în mal.

(*Drumul*)

INSTRUMENTE MUZICALE ȘI JUCĂRII

Strâns și umflat,
Zbiară prin sat.
(Cimpoiu)

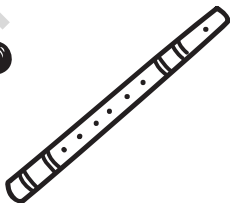
Am un băiat:
Când îl mângâi, plânge;
Când îl las, tace.

(Cimpoiu)

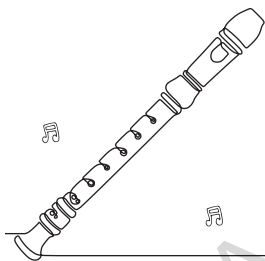
În pădure naște,
În pădure crește,
Vine acasă și horește.

(Fluierul)

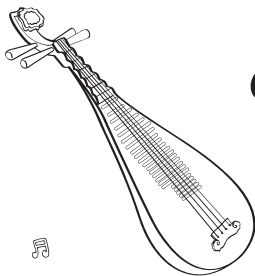
Subțirel și mititel,
Joacă lumea după el.

(Fluierul)

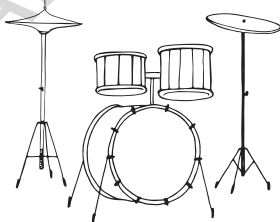
Când o bat în scăfărlie,
Haz și bucurie!
Când o las,
Strâmbă din nas.

(Toba)

Bălaie, hurdubaie,
Bună de bătaie.

(Toba)

Am o scândură uscată
De-un mare meșter lucrată,
În cui atârnată.
Când sună și răsună,
Toți oamenii s-adună.

(Viola)

45